

Nr 126.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1919 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig förhöjning i dagavlöningen för manskapet vid armén m. m. (1:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 14 mars 1919 dagtecknad proposition (nr 320) har Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva,

dels att tillfällig förhöjning i dagavlöningen må utbetalas till nedan nämnda manskap vid armén:

för tiden den 1 november—den 31 december 1919 till furir av 1. klassen (likställd beställningsman) med 17 öre,

för år 1920 till furir av 1. klassen (likställd beställningsman) med 50 öre,

för tiden den 1 november 1919—den 31 december 1920 till furir av 2. klassen (likställd beställningsman, musikfurir av 2. klassen) med 50 öre; till korpral (konstapel, likställd beställningsman, musikkorpral, musikkonstapel samt korpral, indelt) med 35 öre; till vicekorpral (likställd beställningsman, musikvicekorpral, musikvicekonstapel samt vicekorpral, indelt) med 20 öre; till menig beställningsman (menigt musikmanskap samt menig beställningsman, indelt) med 20 öre; och till menig volontär (menig, indelt) med 30 öre,

dels att berörda förhöjning i dagavlöningen må utgå för tiden den 1 november—den 31 december 1919 från anslaget till avlöning och rekrytering m. m. samt för år 1920 från anslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl.,

dels att från anslaget till anställnings- och avskedspremier må till värnpliktig, som under utbildningsåret 1918—1919 genomgått fullständig soldatutbildning och under år 1920 vinner annan fast anställning än som musikvolontär vid samma truppslag, där soldatutbildningen ägt rum, utbetalas anställningspremie efter samma grunder, som gälla beträffande dylik premies utbetalande till värnpliktig, vilken under pågående tjänstgöring tager sådan anställning,

dels ock att från anslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl. må under år 1920, i huvudsaklig överensstämmelse med de i kungl. breven den 31 december 1918 angivna grunder, utbetalas rekapitulationspremier till fast anställt manskap i armén, som tager förnyad anställning, ävensom anställningspremier till f. d. fast anställt manskap vid armén, som tager annan fast anställning än som musikvolontär vid samma truppslag, vid vilket vederbörande förut genomgått fullständig soldatutbildning.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts
förslag.

Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag innebär, att dagavlöningen för nedanstående beställningshavare skall från och med den 1 november 1919 höjas

för furir av 1. klassen	från 50 öre till	1 krona,
» » » 2. »	» 50 » »	1 »
» korpral	» 40 » »	75 öre,
» vicekorpral	» 30 » »	50 »
» menig beställningsman	» 30 » »	50 »
» annan menig volontär	» 20 » »	50 »

Därjämte bör enligt Kungl. Maj:ts förslag under år 1920 anställnings- och rekapitulationspremier utbetalas enligt för närvarande gällande grunder.

Enligt förslaget skulle sålunda furir av 1. klassen erhålla en förhöjning i dagavlöningen av 50 öre, motsvarande 182 kronor 50 öre för år. Vid sådant förhållande skulle den för år 1919 medgivna löneförbättringen å 120 kronor till dylik beställningshavare icke utgå efter 1920 års början samt för november och december 1919 en motsvarande nedsättning ske i förhöjningen i dagavlöningen. Denna förhöjning kommer sålunda, med avrundning till jämnt öretal, att för nämnda månader utgå till furir av 1. klassen med allenast 17 i stället för 50 öre.

Kostnaden för den sålunda föreslagna avlöningsförhöjningen till arméns manskap skulle, därest samtliga beställningar vore besatta, för helt år uppgå till i runt tal 1,700,000 kronor samt för november och december 1919 till omkring 280,000 kronor. Med det nuvarande stora antalet vakanser kommer kostnaden i verkligheten att bliva väsentligt lägre. Det erforderliga beloppet har ansetts kunna utgå av vederbörligt avlöningsanslag.

Utskottet har funnit en avlöningsförhöjning för arméns manskap vara av behovet påkallad. Då utskottet jämväl anser denna förhöjning för närvarande böra i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag inskränkas att avse dagavlöningen och då utskottet funnit de av Kungl. Maj:t härutinnan föreslagna beloppen väl avvägda, har utskottet ansett sig böra i huvudsak tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Emellertid bör enligt utskottets mening den ifrågavarande förhöjningen av dagavlöningen utgå oberoende av den tillfälliga löneförbättring av 120 kronor, som jämlikt beslut av 1918 års lagtima riksdag, blivit furir av 1. klassen beviljad för år 1919. Utskottet, som i sitt utlåtande nr 128 denna dag föreslår, att tillfällig löneförbättring må även under 1920 utgå till furir av 1. klassen med oförändrat belopp, finner, att dagavlöningsförhöjningen för furir av 1. klassen oberoende härav bör under år 1920 utgå oavkortad med 50 öre om dagen. Härigenom bibehållas ifrågavarande beställningshavare vid den enligt utskottets mening med hänsyn till deras betydelse för utbildningsarbetet vid armén väl motiverade ställning i avlöningshänseende, som de nu intaga.

Beträffande utbetalandet av anställnings- och rekapitulationspremier ävensom sättet för kostnadernas bestridande har utskottet icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva,

1:o) att tillfällig förhöjning i dagavlöningen må utbetalas till nedannämnda manskap vid armén:

för tiden den 1 november 1919—den 31 december 1920 till furir av 1. och 2. klassen (likställd beställningsman, musikfurir av 2. klassen) med 50 öre; till korpral (konstapel, likställd beställningsman, musikkorpral, musikkonstapel samt korpral, indelt) med 35 öre; till vicekorpral (likställd beställningsman, musikvicekorpral, musikvicekonstapel samt vice korpral, indelt) med 20 öre; till menig beställningsman (menigt musikmanskap samt menig beställningsman, indelt) med 20 öre; och till menig volontär (menig, indelt) med 30 öre,

2:o) att kostnaderna för berörda förhöjning i dagavlöningen må utgå för tiden den 1 november—den 31 december 1919 från anslaget till avlöning och rekrytering m. m. samt för år 1920 från anslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl.,

3:o) att från anslaget till anställnings- och avskedspremier må till värnpliktig, som under utbildningsåret 1918—1919 genomgått fullständig soldatutbildning och under år 1920 vinner annan fast anställning än som musikvolontär vid samma truppslag, där soldatutbildningen ägt rum, utbetalas anställningspremie efter samma grunder, som gälla beträffande dylik premies utbetalande till värnpliktig, vilken under pågående tjänstgöring tager sådan anställning,

4:o) att från anslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl. må under år 1920, i huvudsaklig överensstämmelse med de i kungl. breven den 31 december 1918 angivna grunder, utbetalas rekapitulationspremier till fast anställt manskap i armén, som tager förnyad anställning, ävensom anställningspremier till f. d. fast anställt manskap vid armén, som tager annan fast anställning än som musikvolontär vid samma truppslag, vid vilket vederbörande förut genomgått fullständig soldatutbildning.

Stockholm den 16 maj 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *O. M. Strömberg*, *H. F. Lamm*, *G. M. H. Ekelund*, *A. C. Lindblad*, *O. Bergqvist*, *C. G. Ekman*, *H. G. W. Wrangel*, *A. Pers*, *J. L. Widell*, *E. A. Hallin* och *N. Åkesson* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Wiklund* i Brattfors, *A. Anderson* i Råstock, *J. Jönsson* i Revinge, *P. Nilsson* i Bonarp, *P. A. Hansson* i Stockholm, *J. Erlansson*, *K. A. W. Björck* och *K. E. W. Söderhielm*.

Reservation:

av herr *P. A. Hansson* i Stockholm mot viss del av motiveringen och med yrkande, att punkt 3:o) i utskottets hemställan måtte utgå.